

Raadsadres stedelijke vernieuwing door Samen Sterk in Nieuw-West

Amsterdam 7 juli 2012

Geachte raadsleden van Nieuw-West,

Donderdagavond 10 mei 2012 organiseerde Samen Sterk in Nieuw-West (SSNW) de conferentie "Wijken voor bewoners?!". Een grote groep bewoners(vertegenwoordigers) drong er bij de aanwezige corporatie- en stads(deel)bestuurders op aan hen in de hoofdrol van de stedelijke vernieuwing te plaatsen. Om dit voor elkaar te krijgen, moet het stads(deel)bestuur de regie van de stedelijke vernieuwing op zich nemen. Dit heeft het tot nog toe verzuimd. Daarmee heeft zij de democratie een slechte dienst bewezen en bewoners in de kou laten staan.

De deelraad is een door de burgers gekozen lichaam en is daardoor tevens controleerbaar door de burgers. Dat is democratie. Die democratie vind je niet bij corporaties, waarvan ooit aanwezige ledenraden vaak zijn opgeheven. En die van vereniging stichting zijn geworden, waardoor de invloed van leden c.q. huurders minimaal is geworden.

Nu verloopt de vernieuwing ongecoördineerd en ongecontroleerd en bewoners zijn daarvan het slachtoffer. SSNW is een samenwerkingsverband van VVE's, bewonerscommissies en andere bewonersgroepen uit Nieuw-West dat zich beijvert in deze situatie verandering te brengen ten gunste van de bewoners.

Zij vraagt daarom aan u, raadsleden: geef het DB onverwijld opdracht de regie over de vernieuwing te nemen. Zij vraagt u ook als raad nauwgezet en regelmatig te controleren of het DB deze regie goed voert. Goed, dat wil zeggen met inachtneming van de volgende punten:

1. Een vernieuwingsplan begint en eindigt met wat bewoners (niet) willen. Er bestaan geen plannen voor bewoners, alleen maar plannen met bewoners.
2. Geen grootschalige sloop en deportatie van zittende bewoners. Renovatie waar mogelijk met respect voor zittende bewoners en hun sociale netwerk.
3. Sloop zonder 100% garantie op voorafgaande nieuwbouw is verboden. Nu liggen er te veel gronden jarenlang braak, terwijl er nog enorme wachttijden zijn in de huursector. Dit is een vorm van falende planning die misdadig genoemd mag worden gelet op de nadelige effecten voor zowel de bewoners in de wijken als voor woningzoekenden.
4. Alleen plannen met zo min mogelijk verhuisbewegingen en een controleerbaar en uitvoerbaar plan voor herhuisvesting en terugkeer voor wie wil.
5. Geen aanpak van sociale problemen met fysieke middelen (sloop/deportatie/nieuwbouw). In de bijgevoegde brief van wethouder Ossel lezen wij, dat er onvoldoende bewijs is voor de samenhang tussen sociale en fysieke vernieuwing. Het bestuur van Nieuw-West moet dit feit onder ogen zien, wat betekent dat deze pijler onder haar vernieuwingsdrift wegvalt en het beleid herijkt moet worden. Dus: een sociale aanpak voor sociale problemen waar mogelijk en noodzakelijk. Indien wordt gekozen voor een fysieke aanpak, eerst aantonen dat dit gaat werken. Zo niet, geen fysieke aanpak van sociale problemen. Dat is beter voor bewoners en ook éérlijker tegenover diezelfde bewoners.
6. Controle op corporaties: voeren zij hun kerntaken uit, nl. beheer, onderhoud en, waar nodig, renovatie? En voor nu extra dringend: voeren zij alsnog het onderhoud uit dat soms al 20 jaar achterstallig is? De rol van projectontwikkelaar moet hieraan ondergeschikt zijn. Is dit niet het geval, dan moet de politiek alles, maar dan ook echt álles, doen om de corporaties weer tot hun kerntaak terug te brengen.

7. Openbare ruimte moet integraal onderdeel uitmaken van vernieuwingsplannen. Er mag geen onduidelijkheid meer bestaan welke deelnemende partij voor die ruimte verantwoordelijk is. Door de al jaren voortwoekerende onenigheid over die verantwoordelijkheid tussen politiek en corporatiebestuur holt de kwaliteit van de openbare ruimte in ons stadsdeel achteruit. Bewoners zijn hiervan de dupe.
8. Problemen in het gebruik van de openbare ruimte oplossen door er privéruimte van te maken met hekken eromheen is onwenselijk en past niet bij het plezier dat de meeste bewoners beleven aan het groen en de ruimte in ons stadsdeel. Oplossingen moeten worden gezocht in beheer, handhaving en bewonersdeelname aan onderhoud.
9. Draai de plannen waartegen bewoners al jaren *en masse* te hoop lopen (Aireystrook langs de De Vlugtlaan, Allebéplein) terug en herschrijf ze mét de bewoners. Politici mogen een vastgesteld plan wijzigen, als maatschappelijke omstandigheden daarom vragen. Sterker nog, dat is hun taak, de vinger aan de pols van de immer veranderende samenleving houden. De herijking van de stedelijke vernieuwing is bij uitstek zo'n omstandigheid. Grijp haar aan, door de meest schrijnende misstanden aan te pakken.
10. Zeker nu de budgetten krimpen moet haarscherp onderscheid gemaakt worden tussen noodzakelijke vernieuwing en "leuke vernieuwing". Het gaat bijvoorbeeld niet aan om bewoners in een ziekmakende woning te laten bivakkeren en basisvoorzieningen als bibliotheken te sluiten en tegelijkertijd een kostbare Sloterplasconferentie op te zetten over een stuk openbare ruimte dat in de ogen van sommigen leuker kan, maar in de ogen van allen al wél goed onderhouden wordt en nog jaren zo mee kan. De tijd van "leuk en prikkelend" is voorbij. Bestuurders moeten weer kiezen voor directe bewonersbelangen en het kordaat oplossen van sociale misstanden. Alleen daarvan wordt onze microsamenleving in Nieuw-West écht beter en mooier. Een voorbeeld van kostbare vertraging is de soms al bijna zes jaar voort slepende verloedering en overlast door buurtvreemde langparkeerders, her en der in Nieuw-West. Vele bewoners hebben – individueel en in georganiseerd verband – hiervoor uw aandacht gevraagd. Diverse malen heeft het stadsdeelbestuur duidelijk gesuggereerd dat het aan kosteneffectieve maatregelen werkt, maar half juni 2012 is er nog steeds geen uitvoering zichtbaar. Zorg s.v.p. dat bewoners niet nog langer aan het lijntje gehouden worden.
11. Het overleg met je bewoners moet je institutionaliseren, er geen vrijblijvende aangelegenheid van maken. In de al genoemde brief van Ossel lezen wij, dat de centrale stad erop vertrouwt, dat het stadsdeel bewonersbelangen voldoende laat meewegen. Hijzelf heeft ons inmiddels al als gesprekspartner geaccepteerd. Ons stadsdeelbestuur kan niet achter blijven. Dan is het, om te beginnen, belangrijk dat onze verantwoordelijke stadsdeelbestuurders benaderbaar zijn. Dat waren zij niet, toen we hen uitnodigden voor de conferentie. De Wilt liet niets van zich horen, totdat wij via het ambtenarenapparaat en Wijksteunpunt wonen druk gingen uitoefenen. Bos reageerde pas enkele dagen voor de conferentie. Mauer ook. Toch hadden wij hen maanden van tevoren persoonlijk, later nog eens via het DB secretariaat, uitgenodigd. Van Ossel kwam binnen drie dagen reactie. En SSNW is door hem alweer voor het volgende gesprek uitgenodigd. De Wilt heeft ook sinds 10 mei niets van zich laten horen. Dat moet anders! Verder valt het ons op, dat ons stadsdeelbestuur door slechts twee ambtenaren een *Stand van zaken stedelijke vernieuwing* heeft laten geven aan ambtenaren van de centrale stad, zonder daarover ook maar één bewonersgroep te hebben geraadpleegd! Het daaruit voortgekomen stuk (bijlage) vormt wel de voornaamste bijdrage vanuit ons stadsdeelbestuur voor de herijking van de stedelijke vernieuwing door de centrale stad. En geen bewoner heeft erover meegepraat. Hierover hebben wij bij de centrale stad al onze verbazing geuit door middel van een raadsadres (bijlage). Die verbazing leggen wij ook bij u neer als nog een argument om SSNW voortaan rechtstreeks te betrekken bij het opstellen van dergelijke stukken. Een laatste voorbeeld van wat er mis gaat: 9 mei 2012 sloten stadsdeelbestuur en corporaties een nieuwe overeenkomst over de vernieuwing, waarmee de politiek, aldus portefeuillehouder De Wilt in de Westerpost, de regie naar zich toetrekt. De dag erna was de conferentie "Wijken voor bewoners?!". Met geen woord repte De Wilt tijdens deze conferentie van

de nieuwe overeenkomst. Dan neem je bewoners niet serieus, want dit was de aanwezige plek om de overeenkomst bekend te maken en nader toe te lichten. Deze toelichting laat overigens nog steeds op zich wachten. Het is bewoners onbekend hoe de afspraken er in concreto uitzien, welke veranderingen ze (niet) met zich meebrengen in de afzonderlijke stedelijke vernieuwingsprojecten. Dat moet écht anders!

12. Ambtenaren en bestuurders moeten bewonersparticipatie op één hebben staan. Onderzoek van socioloog Imrat Verhoeven en diens collega's/studenten heeft aangetoond dat de meeste stadsdeelmedewerkers en -bestuurders van Nieuw-West niet overweg kunnen met bewonersparticipatie. Dit strookt met de ervaringen van de bij SSNW aangesloten groepen. Hierin moet z.s.m. verandering komen, desnoods door ongeschikte medewerkers van publieksfuncties af te halen, maar liever nog op te leiden. Toch is opleiding alleen onvoldoende. Er moet controle van bovenaf, van raad en DB, komen. Nu glippen misstanden er gemakkelijk doorheen, waardoor bewoners door horkerige ambtenaren, bestuurders en raadsleden ontmoedigd worden te participeren.
13. Raadsleden en portefeuillehouders moeten zich véel beter informeren en niet langer wijken voor de wensen van de corporaties en ontwikkelaars, in de ongefundeerde hoop dat nieuwe stenen ook nieuwe (betere?) mensen met zich meebrengen. Zij moeten onderscheid leren maken tussen noodzakelijke investeringen (onderhoud gebouwen en openbare ruimte, sociale vernieuwing in probleemwijken, op peil houden basisvoorzieningen zoals openbare bibliotheken in achterstandswijken) en "leuke dingen" (Coffemania, Sloterplasconferentie, paardentram, etc.).
14. Raadsleden en portefeuillehouders moeten bewoners de middelen geven om te participeren. Waarom zou je een ton of meer uitgeven aan de Tafel van West, als het stadsdeel al gonst van de goede bewonersideeën, die alleen maar wachten op uitvoering (geld, deskundige ondersteuning)? Ons stadsdeelbestuur moet durven faciliterend op te treden en moet niet blijven steken in conferenties en nog meer gepraat, maar bewoners de kans geven hun eigen omgeving vorm te geven, sociaal en fysiek.

Een hele waslijst, maar veel bewoners van ons stadsdeel zitten ook behoorlijk knijp. Als u daaraan nog twijfelt, kijkt u dan eens naar de filmpjes die tijdens "Wijken voor bewoners?!" zijn vertoond (<http://www.buurttelevisieamsterdamnieuwwest.nl/schermpagina%20122%20stedelijke%20vernieuwing.html>). Hun verhalen zijn niet slechts incidenten. Om budgettaire redenen hebben we ons beperkt tot 5 filmpjes. Het hadden er ook 50 kunnen zijn.

Nu de Tweede Kamer een nieuwe Gemeentewet heeft aangenomen waarmee de stadsdeelbesturen in 2014 opgeheven moeten worden, dringen wij er toch nog extra op aan geen tijd te verliezen en burgers snel in de rol te zetten waar zij horen: een hoofdrol.

Onder het motto "Vertrouwen is goed, maar controle is beter" zal SSNW in het najaar een nieuwe conferentie beleggen, waarin we bespreken welke vorderingen ons stadsdeelbestuur heeft gemaakt bij de herijking van het vernieuwingsbeleid. Met bijzondere aandacht voor de rol van bewoners.

Namens Samen Sterk in Nieuw-West

Arnold Paalvast, Wout Heukelom, Martijn Rutte, Wim Winter, Jamal Boukamir

bijlagen:

1. doorzoekbare pdf brief Ossel aan SSNW
2. raadsadres SSNW aan de gemeenteraad van Amsterdam naar aanleiding van de Stand van zaken Stedelijke vernieuwing Amsterdam Nieuw-West
3. Stand van zaken Stedelijke vernieuwing Amsterdam Nieuw-West